

Gaza: Aldrig Mer är Nu – Ett Desperat Upprop för Militär Intervention

“Brottet mot folkmord är inte bara ett brott mot ett folk – det är ett brott mot mänskligheten.”

FN:s generalsekreterare, 2004

Situationen i Gaza har nått en kritisk punkt där militär intervention inte bara är juridiskt tillåten utan också obligatorisk enligt internationell rätt. Israels pågående blockad och militära operationer har skapat en humanitär katastrof, där Internationella domstolen (ICJ) har identifierat en “trovärdig risk” för folkmord. Diplomati, sanktioner och rättsliga beslut har misslyckats med att ändra Israels agerande, vilket gör militär intervention till det enda hållbara alternativet för att förhindra ytterligare grymheter. Detta argument baseras på Israels skyldigheter enligt internationell humanitär rätt (IHL), ICJ:s beslut, plikten att förhindra folkmord, rätten till kollektivt självförsvar, doktrinen om Ansvar att Skydda (R2P) och den rättsliga statusen för Gazas territorialvatten. Även om Israel och dess allierade – USA, Storbritannien och Tyskland – kommer att fördöma sådana åtgärder, ger stöd från Ryssland och Kina, kombinerat med ICJ:s pågående förfaranden, en robust rättslig och geopolitisk väg framåt.

Israels Skyldigheter som Ockupationsmakt

Som ockupationsmakt i Gaza är Israel bundet av **Fjärde Genèvekonventionen (1949)**, som ålägger specifika skyldigheter att skydda civilbefolkningen. Artikel 55 i konventionen stipulerar:

“I den utsträckning som står till dess förfogande har ockupationsmakten skyldighet att säkerställa livsmedels- och medicinska förnödenheter för befolkningen; den ska i synnerhet tillföra nödvändiga livsmedel, medicinska förråd och andra artiklar om resurserna i det ockuperade området är otillräckliga.”

Israels blockad, som begränsar livsmedel, medicinska förnödenheter och nödvändigheter, bryter mot denna skyldighet. Efter 143 dagars belägring har Gaza tömt alla reserver och befinner sig nu i IPC-fas 4 (nödsituation) / fas 5 (katastrofal hungersnöd). Israels underlåtenhet att tillåta humanitärt bistånd enligt Genèvekonventionen ger en grundläggande rättfärdigande för intervention för att återställa tillgång och skydda civila.

Folkmord enligt Konventionen: Avsiktlig Förstörelse genom Levnadsvillkor

1948 års Folkmordskonvention, Artikel II, punkt c, definierar folkmord som:

”Att avsiktligt påtvinga gruppen levnadsvillkor som är avsedda att leda till dess fysiska förstörelse, helt eller delvis.”

Israels 143 dagar långa belägring, förbudet mot UNRWA och beroendet av GHF:s dödliga biståndsdistributionssystem är ett exempel på detta. Dödsfallen av 1 021 personer och skadorna på 6 511 vid distributionspunkter, tillsammans med IDF:s attack den 20 juli 2025 på en konvoj från Världslivsmedelsprogrammet – som dödade 94 och skadade 150 – visar på avsikten att hindra överlevnad. De irreversibla skadorna från en hungersnöd i IPC-fas 5, särskilt för barn, understryker dessa villkors folkmordskaraktär.

ICJ:s Provisoriska Åtgärder som Kräver Humanitärt Bistånd

I *Sydafrika mot Israel* (2024) utfärdade ICJ provisoriska åtgärder som svar på Sydafrikas ansökan enligt Folkmordskonventionen, där man fann en ” trovärdig risk ” för folkmord i Gaza på grund av Israels militära operationer och blockad. Domstolen beordrade Israel att:

”Vidta alla åtgärder inom sin makt för att förhindra utförandet av alla handlingar inom ramen för Artikel II i [Folkmordskonventionen]” och ”möjliggöra tillhandahållandet av akut nödvändiga grundläggande tjänster och humanitärt bistånd.”

Israels fortsatta begränsning av bistånd och eskalering av militära operationer visar på bristande efterlevnad av dessa bindande åtgärder. Detta trots skapar en rättslig grund för militär intervention för att genomdriva ICJ:s beslut och säkerställa humanitär tillgång.

LaGrand-domen: Provisoriska Åtgärder är Bindande

Den bindande karaktären hos ICJ:s provisoriska åtgärder fastställdes i *LaGrand (Tyskland mot USA, 2001)*, där domstolen beslöt:

”Provisoriska åtgärder som anges av domstolen är bindande för parterna.”

Israels underlåtenhet att följa de provisoriska åtgärderna från 2024 är ett brott mot internationell rätt. LaGrand-precedenset understryker att stater inte kan ignorera ICJ:s order utan konsekvenser, vilket rättfärdigar militär intervention för att säkerställa efterlevnad och skydda Gazas befolkning.

Bosnien mot Serbien: Plikten att Förhindra Folkmord

ICJ:s beslut i *Bosnien och Hercegovina mot Serbien och Montenegro* (2007) ålägger en tydlig skyldighet för stater att agera när de är medvetna om en allvarlig risk för folkmord. Domstolen beslöt:

”En stat... är skyldig att använda alla rimligt tillgängliga medel för att förhindra folkmord, så långt det är möjligt, när de har kännedom om en allvarlig risk för att folkmord kommer att begås.”

ICJ:s konstaterande av en ” trovärdig risk ” för folkmord i Gaza aktiverar denna plikt. När icke-militära åtgärder – diplomati, sanktioner och rättsliga förfaranden – misslyckas, blir

militär intervention ett lagligt och nödvändigt steg för att förhindra folkmord, som krävs enligt *Bosnien*-domen.

Artikel 51 i FN-stadgan: Kollektivt Självförsvar

Artikel 51 i FN-stadgan bekräftar staters inneboende rätt till självförsvar, inklusive kollektivt självförsvar, och anger:

”Ingenting i den nuvarande stadgan ska inskränka den inneboende rätten till individuellt eller kollektivt självförsvar om ett väpnat angrepp sker mot en medlem av Förenta Nationerna, tills Säkerhetsrådet har vidtagit nödvändiga åtgärder för att upprätthålla internationell fred och säkerhet.”

Denna rätt är inte begränsad till FN:s medlemsstater eller inskränkt av andra bestämmelser i stadgan. Israels blockad och militära operationer utgör ett pågående väpnat angrepp mot Gazas befolkning. Denna rätts inneboende natur tillåter stater att agera i kollektivt självförsvar, även utan godkännande från FN:s säkerhetsråd (UNSC), särskilt när rådet är förlamat av USA:s vetorätt. Detta ger en rättslig väg för militär intervention för att avvärja Israels handlingar och skydda civila.

Erkännandet av Palestina: Stärkande av Artikel 51

Palestinas status stärker argumentet för kollektivt självförsvar. Palestina, som erkänns av över 140 stater och tilldelades status som icke-medlemsobservatörsstat av FN:s generalförsamling 2012 (Resolution 67/19), åtnjuter brett men ofullständigt internationellt erkännande. Internationell rätt saknar en definitiv regel om statsskap, enligt **Montevideokonventionen (1933)**, som listar kriterier som territorium, befolkning, regering och kapacitet för utrikesrelationer. Palestinas erkännande etablerar det som en legitim entitet under attack, vilket gör det möjligt för andra stater att åberopa kollektivt självförsvar enligt Artikel 51 å dess vägnar, särskilt med tanke på Israels olagliga handlingar mot Gaza.

Ansvar att Skydda (R2P): Ett Mandat för Handling

R2P-doktrinen, godkänd i **Slutdokumentet från Världstoppmötet 2005**, ger ytterligare stöd för intervention. Den beskriver tre pelare: - **Pelare I**: ”Varje enskild stat har ansvaret att skydda sina befolkningar från folkmord, krigsförbrytelser, etnisk rensning och brott mot mänskligheten.” - **Pelare II**: ”Det internationella samfundet har ansvaret att uppmuntra och hjälpa enskilda stater att uppfylla detta ansvar.” - **Pelare III**: ”Om en stat uppenbart misslyckas med att skydda sina befolkningar, måste det internationella samfundet vara berett att vidta lämpliga kollektiva åtgärder.”

Israel, som ockupationsmakt, har misslyckats med att skydda Gazas befolkning (Pelare I). Internationella ansträngningar genom diplomati och sanktioner har blockerats eller varit ineffektiva (Pelare II), vilket aktiverar **Pelare III**, som inkluderar militär intervention som ett legitimt svar när en stat uppenbart misslyckas med att skydda sin befolkning. Med tanke på säkerhetsrådets förlamning är stater berättigade att agera kollektivt enligt R2P.

Gazas Territorialvatten: Återställande av Palestinska Rättigheter

Israel gör inte anspråk på Gaza som sitt territorium, vilket har betydande konsekvenser för lagligheten av militär intervention i Gazas territorialvatten. **FN:s Havsrättskonvention (UNCLOS)**, Artikel 2, anger:

“En kuststats suveränitet sträcker sig, bortom dess landterritorium och inre vatten, till ett angränsande havsbälte, benämnt territorialhav.”

Eftersom Israel inte gör anspråk på suveränitet över Gaza, har det ingen rättslig grund att kontrollera Gazas territorialvatten (upp till 12 nautiska mil) eller genomdriva en blockad där. ICJ:s rådgivande yttrande från 2024 förklarade Israels ockupation av palestinska territorier som olaglig, vilket ytterligare underminerar dess anspråk på att kontrollera Gazas vatten. Militär intervention för att bryta blockaden och leverera humanitärt bistånd är inte territoriell aggression mot Israel, eftersom det inte utmanar en legitim territoriell anspråk. Istället återställer det palestinska rättigheter till deras territorialvatten enligt internationell rätt, undantaget från säkerhetsrådets godkännande enligt bestämmelser som skyddar territoriell integritet.

Madleen-incidenten: Piratverksamhet i Folkmordets Tjänst

En av de tydligaste demonstrationerna av Israels avsikt att svälta Gaza till underkastelse inträffade långt från dess kuster. Israels marin fångade upp *Madleen*, ett fartyg under brittisk flagg från Frihetsflottan som transporterade humanitärt bistånd, över **160 nautiska mil från kusten** – djupt inne i internationella vatten. Ombord fanns **tolv civila aktivister**, inklusive **Greta Thunberg** och **den franska EU-parlamentarikern Rima Hassan**.

Israels styrkor bordade fartyget med våld, kvarhöll aktivisterna och konfiskerade all hjälp – en handling som kvalificerar som piratverksamhet enligt **Artikel 101 i FN:s Havsrättskonvention (UNCLOS)**:

“Varje olaglig handling av våld eller kvarhållande, eller varje handling av plundring, begången för privata ändamål av besättningen eller passagerarna på ett privat fartyg... på öppet hav mot ett annat fartyg.”

Denna aggressiva handling var inte en isolerad händelse – det var en tydlig bekräftelse på Israels avsikt att **blockera all humanitär hjälp**, även när den kommer från internationellt erkända fartyg i neutrala vatten. Kapningen av *Madleen* bröt inte bara mot internationell sjörätt utan **bevisar ytterligare belägringens sanna mål**: att neka Gazas 2 miljoner invånare tillgång till livets mest grundläggande nödvändigheter.

Genom att attackera humanitära insatser långt från sin påstådda jurisdiktion avslöjade Israel belägringen som **inte en säkerhetsåtgärd**, utan en kampanj av **svält och hot**. Incidenten understryker **det brådskande behovet av militär intervention** för att återställa palestinska sjö rättigheter och säkerställa säker leverans av livräddande bistånd.

Geopolitiskt Stöd och Rättslig Strategi

Varje militär intervention för att bryta Israels blockad av Gaza kommer att möta hårt politiskt motstånd från USA, Storbritannien och Tyskland. Dessa stater har konsekvent försvarat Israels handlingar och blockerat ansvarsåtgärder i FN. Men den globala vinden vänder. Allvaret i krisen i Gaza – och Israels öppna trots mot internationell rätt – har skapat utrymme för en ny koalition av stater att agera.

Ryssland och Kina, även om det är osannolikt att de leder en militär insats, har offentligt fördömt Israels belägring och stött palestinska rättigheter i internationella fora. Båda har vetorätt i **FN:s säkerhetsråd (UNSC)** och skulle kunna blockera varje resolution som syftar till att kriminalisera humanitär intervention. Detta speglar samma politiska skydd som USA har gett Israel under de senaste 21 månaderna. Det geopolitiska precedenset är tydligt: vetorätter används för att skydda allierade, inte för att genomdriva opartisk rättvisa.

Stater som ingriper kan möta rättsliga utmaningar, inklusive försök att framställa sådan handling som olaglig aggression. Men interventionens rättsliga grund – i **ICJ:s provisoriska åtgärder**, **Folkmordskonventionen** och **Ansvar att Skydda (R2P)**-doktrinen – gör sådana utmaningar svaga och övertygande. ICJ har redan konstaterat en " trovärdig risk för folkmord " i Gaza och beordrat Israel att tillåta humanitärt bistånd. En intervention utformad för att genomdriva detta mandat är inte ett brott mot internationell rätt – det är dess **uppfyllelse**.

Dessutom kommer ICJ:s pågående folkmordsmål mot Israel sannolikt att bekräfta allvarliga brott mot **Folkmordskonventionen**, vilket ytterligare legitimerar varje intervention som syftar till att stoppa massiva grymheter och återställa humanitär tillgång. Stater som agerar nu kommer inte bara att stå på rätt sida av historien – de kommer att stå på rätt sida av lagen.

Slutsats: Ett Rättsligt och Moraliskt Imperativ

Internationell rätt kräver handling när hotet om folkmord är verkligt – och i Gaza är det hotet inte längre teoretiskt. Israels blockad, i strid med **Fjärde Genèvekonventionen**, och dess öppna trots mot **ICJ:s bindande provisoriska åtgärder**, ger flera överlappande rättsliga grunder för **omedelbar militär intervention**.

USA har använt sin vetorätt för att skydda Israel från ansvar. Nu kan **Ryssland och Kina** – båda starka förespråkare för palestinska rättigheter – återgälda tjänsten genom att skydda varje humanitär koalition från repressalier från säkerhetsrådet. **ICJ:s provisoriska åtgärder**, och det troliga resultatet av det pågående folkmordsmålet, tillhandahåller ett rättsligt ramverk som legitimerar och retroaktivt rättfärdigar intervention för att genomdriva internationell rätt och rädda liv.

Att vänta på ett slutgiltigt folkmordsbeslut innan man agerar skulle vara som att be brandmän att vänta på en brandutredningsrapport medan ett hus brinner ner.

För alltför många i Gaza är det redan för sent. Men det värsta kan fortfarande undvikas –
om ens ett fåtal stater agerar med mod, beslutsamhet och ett klart samvete.

Detta är inte tiden för fler uttalanden. Det är tiden för fartyg, för konvojer, för skydd.
Det är tiden för att bryta belägringen.